

 [Betti PDF ta'rizde ju'klep ali'w \(73 Kb\)](#) [Versiyasi'](#) [Betti doc ta'rizde ju'klep ali'w \(73 KB\)](#)

QARAKÓLSHILIK TARAWÍN JEDEL RAWAJLANDÍRÍW ILAJLARÍ HAQQÍNDA

Elimizde qarakólishilik ónimlerin islep shıǵarıw kólemlerin arttırıw hám olardıń túrlerin kóbeytiwge qaratılǵan keń kólemlı strukturalıq ózgerisler ámelge asırıldı.

Ótken waqt ishinde qarakól hasıl tuqımlı qoylardıń bas sanı derlik 2 esege kóbeyip, tarawda alıp barılǵan ilimiy-izertlewlerdiń nátiyjesinde qarakól qoylarınń túrleri hám shóldegi ot-jemlik eginlerdiń jańa sortları jaratıldı.

Sonıń menen birge, tómendegiler qarakólishilik tarawınıń jedel rawajlanıwına óziniń kerı tásirin kórsetpekte:

birinshiden, qarakól hasıl tuqımlı qoylardıń genetikalıq ózgeshelikleriniń buzılıwı, qoylardıń salmaǵınıń azayıwı;

ekinshiden, shólde ot-jem islep shıǵarıwdı intensivlestiriwdiń ilimiy hám ámeliy tiykarları jaratılmaǵanı, azıqlıq shól ósimlikleriniń perspektivalı sortlarınń dáslepki tuqımgershiliginiń shólkemlestiriw jumslarınıń jolǵa qoyılmaǵanı;

úshinshiden, jaylawlardı rawajlandırıw hám olardıń zúraátligin arttırıwǵa qaratılǵan ilimiy hám innovaciyalıq qollanbalardıń engizilmegeni, jaylawlardaǵı bar suw obektleriniń gónergenı;

tórtinshiden, qarakólishilik penen shuǵıllanıw atırǵan xojalıq júrgiziwshi subektler hám xalıq tárepinen jetistirilgen qoy terisin, qarakól terisin hám júnin satıp alıw, olarǵa ot-jem ónimlerin jetkerip beriwdiń birden-bir sistemasi joq ekeni;

besinshiden, qarakólishilik ónimlerin qayta islew hám tayar ónimlerdi islep shıǵarıwǵa qánigelesken kárxanalardıń modernizaciyalanbaǵanı, bul tarawda jańa zamanagóy texnologiyalar tiykarında jumis alıp baratuǵın kárxanalardıń qurılmaǵanı;

altınshidan, qarakólishilik tarawında jumis isleytuǵın xızmetkerlerdi xoshametlew hám qollap-quwatlaw mexanizminiń joq ekeni jáne olardıń unamsızlıǵı.

Qarakólishilik tarawın bunnan bılay da reformalawdı támiyinlew, tarawda násilshilik jumsların ilimiy tiykarda jolǵa qoyıw hám dúnya bazarı talaplarına juwap beretuǵın sapalı qarakól terilerin jetistiriw, Buxara qarakóliniń abıroyın qayta tiklew hám tarawdıń eksport potencialın arttırıw, qarakólishilik ónimlerin islep shıǵarıwdıń kólemin keńeytiw hám jaylawlardan nátiyjeli paydalanıwdı shólkemlestiriw maqsetinde:

Ózbekstan Respublikası Awıl hám suw xojalıǵı ministrligi, Respublikalıq «Qarakólishilik» associaciyası, Ózbekstan awıl xojalıǵı ilimiy-óndirislik orayı hám Buxara wálayatı hákimliginiń:

Qarakólishilik hám shól ekologiyası ilimiy-izertlew institutınıń Buxara filialın (keyingi orınlarda - Filial);

Ózbekstan awıl xojalıǵı ilimiy-óndirislik orayına qarashlı Buxara shól jaylaw ot-jemlik ósimlikler tuqımgershiligi ilimiy-óndirislik orayın (keyingi orınlarda - Oray) shólkemlestiriw haqqındaǵı usınısları maqullansın.

Filialdıń strukturası 1-qosımshaǵa muwapıq hám Oraydıń strukturası 2-qosımshaǵa muwapıq tastıyqlansın.

Ózbekstan awıl xojalıǵı ilimiy-óndirislik orayınıń bas direktorına, zárúr jaǵdaylarda Filialdıń hám Oraydıń strukturalarına xızmetkerlerdiń tastıyqlanǵan ulıwma sheklengen sanı hám miynetine haqı tólew qorı sheńberinde ózgerisler kirgiziw huqıqı berilsin.

Tómendegiler Filialdıń tiykarǵı wazıypaları etip belgilensin:

násilshilik hám jasalma tuqımlandıruw jumsların ilimiy tiykarda sistemalı shólkemlestiriw, onda qunlı, eksportqa qolaylı yarım sheńber, qabırǵa tárizli, jalpaq buyra tiplerindegi sur hám qara reńli qarakól qoyları selekciyasın ámelge asırıwǵa ayrıqsha itibar qaratıw;

Buxara wálayatınıń qarakólishilikke qánigelesken fermer xojalıqlarında ilimiy qollanbalardı ámeliyatta sınaw hám onıń unamlı nátiyjelerin óndiriske keńnen engiziw;

hasil tuqımlı qoshqarlardıń reńi hám tipi boyınsha aymaqlar hám xojalıqlar kesiminde almasıwın shólkemlestiriw;

qarakólishilik tarawı rawajlanǵan shet ellerdiń tájiriyesin hám qarakólishilikte alıp baralıp atırǵan násilshilik hám selekciya jumsların úyreniw jáne bul baǵdarda erisilgen aldınǵı jetiskenliklerdi engiziw.

Tómendegiler Oraydıń tiykarǵı wazıypaları etip belgilensin:

Shól aymaqlarında ot-jem islep shıǵarıwdı intensivlestiriwdiń ilimiy hám ámeliy tiykarların jaratıw, ot-jemge qolaylı shól ósimlikleriniń perspektivalı sortlarınń dáslepki tuqımgershiliginiń shılıǵın shólkemlestiriw;

ot-jemge qolaylı shól eginleriniń tuqımları jetistiriletuǵın jerlerge aldınǵı agrotexnikalıq ilajlardı engiziw, ol jerlerdi sapalı tuqımlar menen támiyinlew hám tuqım jetistiriw kólemin keńeytiw;

jaylawlardıń topıraq ıqlım sharayatların esapqa alǵan halda sáykes sortlardı tańlaw hám olardıń tuqımların jedel kóbeytiw;

eroziyaǵa ushıraǵan jaylaw jerlerin anıqlaw hám olardı tiklew jáne zúraátligin arttırıw ushın ot-jemge qolaylı shól eginlerin egiw jumsların shólkemlestiriw;

qarakólishilikke qánigelesken xojalıqlardıń talabına tiykarlanıp ot-jemge qolaylı eginlerdiń tuqımların jetkerip beriw.

Buxara wálayatı hákimligi bir ay múddette:

Ózbekstan Respublikası Jer resursları, geodeziya, kartografiya hám mámleketlik kadastr boyınsha mámleketlik komiteti, Respublikalıq

«Qarakóshilik» associaciyası menen birgelikte Oray tárepinen ot-jemge qolaylı shól ósimlikleriniń tuqımların jetistiriw maqsetinde Buxara wálayatınıń topıraq hám iqlım sharayatınan kelip shıǵıp 4 uchastka shólkemlestirilip, olarǵa jámi 1000 gektar jaylaw jer maydanların ajratıp beriw;

Ózbekstan Respublikası Menshikleştirilgen kárxanalarǵa kómeklesiw hám básekilikti rawajlandırıw boyınsha mámleketlik komiteti menen birgelikte Filial hám Oraydı bir imaratta ornalaştırıw ilajların kórsin.

Oray respublikanıń basqa da wálayatlarında óz filialların shólkemlestiriwi hám keleshekte Oray jáne onıń filiallarınıń jumısın mámleketlik-jeke menshik sherikshilik tiykarında jolǵa qoyıw múmkinligi belgilensin.

Tómendegiler Qarakóshilik hám shól ekologiyası ilimiy-izertlew institutı (keyingi orınlarda - Institut), Filial hám Oraydıń jumısın qarjılandırıwdıń tiykarǵı dárekleri etip belgilensin:

Institut, Filial hám Oraydı saqlaw, sonıń ishinde, xızmetkerlerdiń miynet haqsı hám oǵan teńlestirilgen tólemlerdi ámelge asırıw ushın ajratılatuǵın Ózbekstan Respublikası Mámleketlik byudjet qarjıları;

xojalıq jumısınan alınatuǵın dáramatlar;

xalıqaralıq qarjı hám basqa da institutlardıń, shet el shólkemlerindin grantları, sonday-aq, nızamshılıq penen qadaǵan etilmegen basqa da dáreklер;

Ózbekstan Respublikası Innovaciyalıq rawajlandırıw ministrliǵı tárepinen ótkeriletuǵın tańlawlardıń nátiyjeleri boyınsha ajratılatuǵın grant qarjıları.

Ózbekstan Respublikası Innovaciyalıq rawajlandırıw ministrliǵı tárepinen ajratılatuǵın grant qarjıları qarakóshilik tarawı boyınsha ámelge asırılıp atırǵan anıq qollanba hám joybar baslamaların xoshametlew máseleleri ushın baǵdarlanatuǵını belgilensin.

Ózbekstan Respublikası Qarjı ministrliǵı Institut, Filial hám Oraydı saqlaw, xızmetkerler ushın byudjet esabınan miynet haqı tólewge baylanıshlı qárejetler ushın zárúr qarjılardı 2018-jul 1-aprelden Ózbekstan Respublikası Mámleketlik byudjeti parametrleri sheńberinde ajratsın, 2019-jıldan baslap bolsa Ózbekstan Respublikası Mámleketlik byudjetiniń parametrlerinde názerde tutsın.

Oraydıń shól jaylaw ósimlikleriniń tuqımların jetistiriw hám olardı shól ayaqlarında egiwge baylanıshlı qárejetler Ózbekstan Respublikası Mámleketlik byudjeti qarjıları esabınan, sonıń ishinde, 2018-julı 2,5 milliard sum muǵdarında ajratılatuǵın qarjılar esabınan ámelge asırılatuǵını belgilep qoyılsın.

Ózbekstan Respublikası Ekologiya hám qorshaǵan ortalıqtı qorǵaw boyınsha mámleketlik komiteti eroziyaǵa ushıraǵan jaylaw maydanların tikleniw dáwirinde jaylaw sıpatında paydalanılmawı ústinen turaqlı qadaǵalaw ornatsın.

9. Ózbekstan Respublikası Awıl xojalıǵı ministrliǵı:

Ózbekstan Respublikası Awıl xojalıǵı ministrliǵı jamındaǵı Awıl xojalıǵı baǵdarındaǵı joqarı bilimlendiriw mákemelerin qollap-quwatlaw qorınıń qarjıları esabınan Filial hám Orayda zamanagóy joqarı texnologiyalıq ásbap-úskeler menen támiyinlengen ilimiy laboratoriyalar shólkemlestiriw jáne Oraydı awıl xojalıǵı texnikaları menen támiyinlew ushın zárúr qarjılar ajratılıwın;

bir ay múddette Joqarı hám orta arnawlı bilimlendiriw ministrliǵı jáne «Qarakóshilik» associaciyası menen birgelikte awıl xojalıǵı baǵdarındaǵı joqarı bilimlendiriw mákemelerinde 2018/2019 oqıw jılınan baslap qarakóshili selekcioner hám shól ósimlikleriniń jaylawtanıwshısı baǵdarında sırtqı bólimdi shólkemlestiriw boyınsha tiykarlanǵan usınıslar, sonday-aq, Institut strukturasını optimallaştırıw hám onıń jumıs nátiyjeliligini bunnan bılay da arttırıw boyınsha Húkimetlik qarardıń joybarı Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabinetine kirgiziliwini támiyinlesin.

Sonday-aq:

a) 2023-jul 1-yanvarǵa shekem qarakóshilik penen shuǵıllanıp atırǵan subektler hám qarakóshilik ónimlerin qayta islew kárxanaları qarakóshilik ushın zárúr bolǵan, respublikada islep shıǵarılmaytuǵın, belgilengen tártipte tastıyqlanatuǵın dizim boyınsha import etiletuǵın materiallar ushın bajxana tólemlerin tólewden (bajxana rásmiylestiriwi jyımlarınan tsıqarı) azat etiletuǵını;

b) qarakóshilik ónimlerin islep shıǵarıwshılar ushın birden-bir jer salıǵı stavkaları 2023-jul 1-yanvarǵa shekem ózgerissiz qaldırılatuǵını;

v) respublika aymaǵında qarakól terisin hám júnin tayarlaw jáne satıp alıw «Wzbekcharmıyabzalı» hám «Qarakóshilik» associaciyaıarı sistemasındaǵı kárxanalar tárepinen aldınala 50 procentlik tólem tólew arqalı ámelge asırılatuǵını belgilep qoyılsın.

Ózbekstan Respublikası Awıl xojalıǵı ministrliǵı, Ekonomika ministrliǵı, «Wzdonmahsulot» AK, «Wzpxatayog» AJ, Respublikalıq tovar-shiyki zat birjası, «Wzbekcharmıyabzalı» hám «Qarakóshilik» associaciyaıarı menen birgelikte bir ay múddette qarakóshilik penen shuǵıllanıp atırǵan subektler tárepinen jetistirilgen qoy terisin, qarakól terisin hám júnin satıp alıw, sonday-aq, olarǵa aralas jem, arpa, paxta shrotı hám sheluxasın jetkerip beriw sisteması engiziliwini názerde tutatuǵın Húkimetlik qarardıń joybarın Ministrler Kabinetine kirgizsin.

Buxara, Qashqadarya, Nawayı hám Samarqand wálayatlarında qarakóshilik tarawında násilshilik-selekciya jumısların jetilistiriw, dúnya bazarı talaplarına saykes bolǵan básekige shıdamlı qarakól terisin islep shıǵarıw hám onı qayta islewdi qarjılay qollap-quwatlaw maqsetinde «Qarakól» associaciyaıarınıń Ózbekstan Respublikası akcionerlik kommerciyalıq Xalıq banki filiallarında ashılatuǵın arnawlı esap-betler túrinde Qarakóshilik rawajlandırıw qorları (keyingi orınlarda - Qorlar) shólkemlestirilsin.

Qorlardıń tiykarǵı wazıypaları etip:

dúnya bazarında qarakóshilik ónimlerine bolǵan talap hám usınıslardı, qarakóshilik tarawı rawajlanǵan shet ellerdin aldınǵı tájiriybelerini úyreniw, mamanlıǵın arttırıw máseleleri boyınsha jergilikli qarakóshili qánigelerdin xızmet saparların shólkemlestiriwdi;

respublika kóleminde hasil tuqımlı qarakól qoshqarların xojalıqlararalıq almastırıw boyınsha kórgizbeli seminarlar shólkemlestiriw qárejetlerin;

qarakóshilik tarawında jergilikli hám shet el qánigeleriniń qatnasıwında kórgizbeli oqıw-seminarların ótkeriwdi;

respublikada qarakóshilik ónimlerin eksport etiwde qarakóshilik kárxanaların qollap-quwatlawdi;

qarakóshilikke qánigelestirilgen fermer xojalıqları hám násilshilik kárxanaların materiallıq-texnikalıq bazasını jaqsılaw jáne qarakóshilik ónimlerin qayta islew kárxanasın shólkemlestiriw ushın Ózbekstan Respublikası akcionerlik kommerciyalıq Xalıq banki filialları arqalı 3 jil múddetke 3 procentlik jıllıq stavka boyınsha kredit liniyaların ashıwdı qarjılandırıw bolıp esaplansın.

14. Tómendegiler Qorlardı qarjılandırıw dárekleri etip belgilensin:

fizikalıq hám yuridikalıq shaxslardıń, qayırqomlıq qorlarınń grantları, qálewı boyınsha tólemleri, shet elli donorlardıń qarjıları;

Qorlardıń waqtınsha bos qarjılarnı ornalastırıwdan túsetuǵın dáramatlar,

nızam hújjetlerinde qadaǵan etilmegen basqa da dárekerler.

Kommerciyalıq banklerdiń óz qarjıları jáne Buxara, Qashqadárya, Nawayı hám Samarqand wálayatları hákimlikleriniń jergilikli byudjetleriniń qosımsha dárekerleriniń esabınan usı qarardıń 3-qosımshasına muwapıq Qorlardıń dáslepki qarjılarnı qalıplestiriw haqqındaǵı baslamaları maqullansın.

Buxara, Qashqadárya, Nawayı hám Samarqand wálayatları hákimlikleri 2019-2020-jıllar dawamında Qorlar qarjılarınıń ózlestiriliwinen kelip shıǵıp, zárúrlikke bola, jergilikli byudjetlerdiń qosımsha dárekerleri esabınan tiyisli qarjılar ajratıw ilajların kórsin.

Ózbekstan Respublikası akcionerlik kommerciyalıq Xalıq bankine «Qarakóshilik» asociaciyası quramına kiretuǵın Buxara wálayatı aymaǵında qarakóshilik penen shuǵıllanıw atırǵan kárxanalarda, fermer hám diyqan xojalıqlarında bar qara kól qoylarınń násilin jaqsılaw maqsetinde sırttan hasil tuǵımlı qoylar satıp alıw jáne wálayatta qarakól terisin, júnin qayta islew kárxanaların shólkemlestiriw, qolda barların modernizaciyalaw joybarların qarjılandırıw ushın Ózbekstan Respublikası Oraylıq bankiniń qayta qarjılandırıw stavkasınan aspaytuǵın stavka boyınsha 30 milliard sum muǵdarında jeńillikli kredit qarjılarnı ajratıw usınıs etilsin.

Qarakóshilik penen shuǵıllanıw atırǵan isbilermenlik subektlerine qarjılaw járdem kórsetiw maqsetinde jasalma tuǵımlandıırıw punktlerin modernizaciyalaw hám jańaların shólkemlestiriw, sırttan hasil tuǵımlı qoylar, qarakóshilikke qanıgelesken kárxanalarda, fermer hám diyqan xojalıqları ushın zárúr texnologiyalıq ásbap-úskenerlerdi satıp alıw, qarakól terisin, júnin qayta islew, ot-jemlik shól ósimliklerin jetistiriwge mólsherlengen jaylawlardı rawajlandırıw hám olardıń zúraátliligini artırıwǵa baylanıshlı joybarlarǵa Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabineti janındaǵı Isbilermenlik jumısın rawajlandırıwdı qollap-quwatlaw mámleketlik baǵdarlamasınan resurs qarjıları ajratılıwına, kepillik beriliwine jáne kreditler boyınsha procent qárejetlerin qaplaw ushın kompensaciya tóleniwine ruqsat berilsin.

«Wzbekcharmıyabzalı» asociaciyası, Buxara wálayatı hákimligi hám Ózbekstan Respublikası akcionerlik kommerciyalıq Xalıq banki 2018-jıl 1-sentyabrge shekem Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń 2017-jıl 6-yanvardaǵı PQ-2718-sanlı «Aزیق-awqat, teri ayaq kiyim hám farmaceutika sanaatındaǵı investiciyalıq joybarlardı qarjılandırıw dárekerlerin keńeytiw ilajları haqqında»ǵı qararında názerde tutılǵan kredit liniyalarnıń esabınan Buxara qalasında qarakól terisi shiyki zatın tereń qayta islew kárxanası shólkemlestiriliwin támiyinlesin.

«Ózagrotexsanaatolding» hám «Ózagrolizing» akcionerlik jámiyetleri qarakóshilik jumısı menen shuǵıllanıtuǵın subektlerge shól jaylaw ot-jemlik ósimlikleriniń tuǵımların jetistiriw hám olardı shól aymaqlarında egiwge baylanıshlı agrotexnikalıq ilajlardı ámelge asırıw ushın talap etiletuǵın texnikalardı lizing tiykarında jetkerip beriw ilajların kórsin.

Qaraqalpaqstan Respublikası Ministrler Keńesi, Buxara, Jizdaq, Qashqadárya, Nawayı, Samarqand hám Surxandárya wálayatları hákimlikleri usı qarardıń 4-hám 5-qosımshalarına tiykarlanıp 2018-2020 jıllarda uzaq shól aymaqlarında qarakól qoyların suwǵarıw obektleri (tik hám shaxtalı qudıqlar) n ońlaw hám jańaların qurıwǵa baylanıshlı qárejetler ushın jergilikli byudjetlerdiń qosımsha dárekerleri esabınan dáslepki esap-sanaqlarǵa bola, 45 milliard sum qarjı ajratılıwın támiyinlesin.

Ózbekstan Respublikası Qarjı ministrliǵı, zárúrlikke bola, Qaraqalpaqstan Respublikası Ministrler Keńesi, Buxara, Jizdaq, Qashqadárya, Nawayı, Samarqand hám Surxandárya wálayatları hákimlikleriniń sorawına tiykarlanıp juldıń aqırına shekem qaytarıw shárti menen usı maqsetler ushın respublika byudjetinen byudjet ssudaları ajratılıwın támiyinlesin.

Qaraqalpaqstan Respublikası Ministrler Keńesi hám tiyisli wálayatlar hákimlikleri Ózbekstan Respublikası Mámleketlik geologiya hám mineral resurslar komitetiniń suwǵarıw obektlerin ońlaw hám qurıw jumıslarınıń maqsetke muwapıqlıǵı boyınsha ornatılǵan tártipte gidrogeologiyalıq juwmaqları jáne qudıqlardı eń maqul orınlarda qazıw boyınsha usınısları tiykarında suwǵarıw obektlerin ońlaw hám jańaların qurıw jumısların ámelge asırıw jáne olardıń saqlanıwı boyınsha qadaǵalaw ornatıw boyınsha juwapker etip belgilensin.

Ózbekstan Respublikası Sırtqı sawda ministrliǵı Sawda-sanaat palatası, Respublikalıq «Qarakóshilik» hám «Wzbekcharmıyabzalı» asociaciyaıları menen birgelikte bir ay múddette qarakól terisin xalıqaralıq jún kim zıyat sawdalarında realizaciyalaw hám potencialı joǵarı shet elli sheriklerdi tabıw arqalı sırtqı bazarlarǵa shıǵıw, ózbek qarakól terisiniń xalıqaralıq kólemdegi brendin tiklew boyınsha usınısların Ministrler Kabinetine kirgizsin.

Ózbekstan Respublikası Mámleketlik bajxana komitetine, Qaraqalpaqstan Respublikası Ministrler Keńesi Bashlıǵına, Buxara, Jizdaq, Qashqadárya, Nawayı, Samarqand hám Surxandárya wálayatları hákimliklerine, qońsılás mámleketlerge shegaralas rayonlardıń hákimlerine qarakóshilik ónimlerin respublikadan sırtqa nızamsız alıp shıǵıp ketiwdiń aldın alıw boyınsha kórilip atırǵan ilajlardıń jetkilikli emesligi kórsetip ótilsin.

Ózbekstan Respublikası Ishki isler ministrliǵı, Mámleketlik bajxana komiteti aymaqlıq strukturalarınıń bashlıqları, Qaraqalpaqstan Respublikası Ministrler Keńesi Bashlıǵı, wálayatlar hám rayonlar hákimleri qarakóshilik ónimleriniń, respublikadan sırtqa nızamsız alıp shıǵıp ketiw jaǵdaylarınń óz waqtında aldın alıw boyınsha jumıslardıń jaǵdayı ushın jeke juwapker ekeni belgilensin.

Ózbekstan Baspasóz hám xabar agentliǵı, Ózbekstan Milliy málimleme agentliǵı, Ózbekstan Milliy teleradiokompaniyası «Qarakóshilik» asociaciyası menen birgelikte qarakóshilik tarmaǵında ámelge asırılıp atırǵan reformalardıń maqseti, mazmunı hám mánisi xalıqtıń arasında turaqlı túrde keńnen sáwlelendiriwiniń támiyinlesin.

Usı qarardıń ornlanıwın qadaǵalaw Ózbekstan Respublikası Bas ministriniń ornınbasarı Z.T.Mirzaevqa «Qarakóshilik» asociaciyasınıń bashlıǵı N.E.Yuldashovqa hám Buxara wálayatınıń hákimi W.I.Barnojevqa júklensin.

Ózbekstan Respublikası

Prezidenti SH.MIRZIYOEV

Tashkent qalası,

2018-jıl 14-mart

Ko'rip shi'g'i'ldi':

Izlew

[Vazirlar Kengashi](#) [Statistik va tahliliy ma'lumotlar](#)
[Vazirliklar va idoralar](#) [Shahar va tuman hokimliklari](#)
[Hujjatlar](#) [Respublika mehmonlariga](#) [Elektron hukumat](#) [Interaktiv davlat xizmatlar](#)